

ØSTFOLD HISTORIELAG

meldingsblad

Nr. 1 – 2006 – Årgang 30 – Opplag 4400
Redaksjonen avsluttet 21. februar 2006

Formannens
spalte..... 2

Randulf Kure
til minne..... 3

Årsmeldinger
Hobøl Historielag. 4

Kråkerøy
Historielag..... 6

Rakkestad
Historielag..... 7

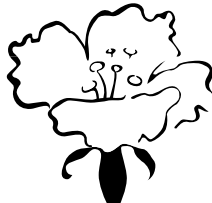
Rygge
Historielag..... 8

Tune
Historielag..... 10

Våler og Svindal
Historielag..... 11

Møtekalender
2006..... 14

Neste nummer av
Meldingsbladet kommer
ca. 10. mai.
Innleveringsfrist
for stoff er
1. april.

2006
et jubileumsår

Østfold
Historielag 80 år

Meldingsbladet 30 år

Runar 25 år

I april er det 80 år siden Østfold Historielag ble stiftet og dette vil bli markert i forbindelse med årsmøtet

I begynnelsen av forrige århundre kom det historielag rundt omkring i Norge, – og etter hvert var det også røster her i fylket som ønsket å få dannet et lag. Først i 1926 ble det fart i sakene, så etter diverse møter, ble den konstituerende generalforsamling holdt søndag 25. april i Sarpsborg – og Østfold Historielag ble stiftet. Som lagets første formann ble valgt Ingebret Aas, til sekretær Bjarne Dietz og til styre-medlemmer skolebestyrerne Funderud, Mysen, Thomassen, Glemmen og Julius Schie, Skjeberg.

Vi har mye å takke disse framsynte menn for, – at de så hvor viktig det var å få i gang historielag. Det har skjedd mye i disse 80 årene – og det har vært mange og store oppgaver de tillitsvalgte har arbeidet med. For meg som er så heldig å få være formann i jubileumsåret, – å få ta dele i arbeidet her i fylket i dag – er det fint å oppleve Østfold Historielag som en oppgående og livskraftig 80-åring. Det at vi i dag har 1 fylkeslag og 26 lokale historielag her i Østfold – med aktive medlemmer og tillitsvalgte, viser at det disse menn startet i 1926, er like aktuelt – om ikke ennå viktigere – i 2006. Jeg ønsker Østfold Historielag mange gode og aktive år.

Jeg vil minne om ætthistoriekomiteen møte på Ørje 25. mars – se annet sted i bladet. Det samme med vårvandringen – den er søndag 21. mai i Rakkestad – til Sandbekk Mølle og Haugsetra.

Jeg vil også henlede oppmerksomheten på **Wiwar** og **Runar**. Østfold Historielag utgir to meget interessante tidsskrifter – Wiwar – hvor innholdet er lokalhistorie fra Østfold, mens i Runar er innholdet slektshistorie. Redaksjonskomiteene er aktive og flinke til å få tak i interessant stoff. Begge tidsskriftene kommer ut med 2 nummer i året og abonnementsprisen er kr. 100,-.

Ha en fortsatt en fin vinter.

Marit Egeberg Krog

Randulf Kure til minne

Fotografmester Randulf Kure har lagt fotografiapparatet og museumsnøklene på hylla. Fredag 25. november døde han på Løkentunet, vel 90 år gammel. I en menneskealder har han vært en kulturbygger og ildsjel i å ta vare på bygdas/byens historie

Kure var en kjent mann i bybildet. Til Askim kom han i begynnelsen av 1960-årene og overtok Strøms Foto i Dr. Randersgt. Her drev han atelier og fotoforretning i mer enn 25 år. Gjennom disse årene er det blitt en stor, lokal fotosamling, som historielaget har overtatt.

Etter hvert utviklet han en stor interesse for museumsarbeid, lokalhistorie og fotobevaring. I begynnelsen av 80-årene overtok han som leder av Askim Historielag/Askim Museum. Hans store lidenskap var innsamling av gamle Askim-fotografier. Mer enn 1000 bilder er kopiert og innlemmet i historielagets samling. I 1992 utga Randulf Kure i samarbeid med Tor Idland boken «Fra landsbygd til stasjonsby», som baserte seg på bilder fra hans mangeårige innsamlingsprosjekt.

For sitt arbeid med Askim Historielag/Askim Museum ble Randulf Kure på midten av 1990-tallet tildelt Wilse-medaljen.

Alle som kjente Kure vil huske ham for hans mange muntre historier og viser, som han ofte fremførte selv på historielagsmøtene eller i andre sammenheng.

Vi lyser fred over ditt minne!

ASKIM HISTORIELAG

Styret
(noe forkortet)

Randulf Kure var også aktivt med i Østfold Historielag – vi takker for innsatsen og lyser fred over hans minne.

ØSTFOLD HISTORIELAG

Marit Egeberg Krog
formann

ÅRSMELDINGER 2006

Hobøl Historielag

Hobøl historielag er i sitt 28. år og har 178 medlemmer.

Styret

Leder Karen Helene Brødholt, nestleder og sekretær Asbjørn Hjorthaug, kasserer Lars Egeberg, styremedlemmer Hans Kristian Jensen, Odd Johs. Lie, Anne Ma Riiser og Ellen Bisseberg Brødholt, varamedlemmer Øyvind Aamodt, Hogne Holst og Geir Angell.

Styrets aktiviteter

Vi har i 2005 hatt 5 styremøter og behandlet 43 saker. Hovedsaker har vært medlemsmøtene og program til disse. Behandlet rullering av ny kommuneplan. Deltatt og vært engasjert i 100 års markeringen 1905-2005. Arrangert billedutstilling og ny bokutgivelse. Styret sørger for vakter på museenes åpne dager, bistår med guiding og annen oppfølging. Vi er høringsinstans i kommunens kulturminnevern saker. Styret har engasjert seg mot skadeverk på kulturminne-området i Igsiåsens bronsealder gravfelt på Knapstad.

Medlemmer av styret og andre har deltatt på:

Østfold Historielags årsmøte i Våler Historielag.

Østfold Historielags tillitsmannsmøte i Idd og Endingdal Historielag.

Karen Helene Brødholt er styremedlem i Østfold Historielag.

Lars Egeberg er leder av Museumsringen i Indre Østfold og representant i Østfold Museumsråd.

Asbjørn Hjorthaug og Lars Egeberg er med i kommunens 100-årskomiteé 1905 – 2005.

Medlemmer av styret er representert i Byggeskikk komiteen, Stiftelsen Ole Kjærbu's

krigshistoriske samling og Stiftelsen Vestre Bråte bygdetun.

Arne Nystad har fortsatt med å klippe ut Hobøl stoff fra lokalavisen.

Registrering av museumsgjenstander på arkivkort og data.

Museenes Venneforeninger

Nordalen sag og tredreieri – åpne dager med skjæring av tømmer. Smaalenene Turistforening hadde sin jomfrutur med elvevandring fram til Nordalen sag hvor teaterlaget underholdt.

«Landbrukets dag» på Prestegårdsmuseet – åpne dager med aktiviteter. Det ble et stort og fint arrangement ved hjelp av bondelaget, husflidslaget og andre.

Tomter gamle skole hadde også åpne dager.

Historielagets forlagsvirksomhet

Laget gir ut bøker på eget forlag. Ny bokutgivelse kommer på nyåret ,»Middelalderbrev fra Hobøl». Tidligere har vi gitt ut 5 boktitler, dette blir den 6. Fortsatt har vi bøker til salgs.

Vi har hatt bokstand på åpne dager på Prestegården og på Bygdedagen på Vestre Bråte.

Medlemsmøter og tur

Vi har hatt 5 medlemsmøter og en tur. Frammøte har vært fra 25 – 60 personer fra Hobøl og nabobygdene. Temaene har vært:

- «Unionsoppløsningen 1905 og hva som skjedde forut for den», ved Grete Brustad Nilsen.
- Årsmøte. «Vi vil oss et land som er frelst og fritt og dette vårt land heter Norge». Dikt i 1905 ved Inger Marie Tønnessen.
- «Komponist Christian Haslerud i ord og toner», Arne Haslerud om sin farfar.
- Tur rundt i Hobøl til historiske bygninger med foredrag og oppsetting av skilt med historikk om stedet.
- «Vandring langs Hobøl elva i ord og bilder», ved Asbjørn Hjorthaug og Hans Kr. Jensen.
- Middelalderbrev om Hobøl fra 1210 – 1583, ved Asbjørn Hjorthaug og Einar Lundeby.

Hobøl, 14.02.06

Karen Helene Brødholt

Leder

Vårvandring

Søndag 21. mai kl. 12.00 er det vårvandring til og ved Sandbekk Mølle og Haugsetra i Rakkestad.

Nærmere opplysninger: Østfold Historielags hjemmesider:
www.ostfoldhistorielag.no – eller Østfold Historielag tlf. 69 32 07 60
 (fra ca. 1. april).

Kråkerøy Historielag

Styret i Kråkerøy Historielag har i 2005 bestått av:

Formann:	Harald Thoresen
Nestformann:	Rolf Rummelhoff
Kasserer:	Jan Johansen
Sekretær:	Lisbeth Buskoven
Styremedlemmer:	John Andresen, Solveig Mintonovitch, Tom Skau.
Varamedlemmer:	Erik Mathisen, Ole Molvik.
Revisorer:	Kjell Gustavsen Holme, Gunnar Kjøge.
Valgkomité:	Knut Nordstrand, Anne Marie Liljebjelke, Steinar Norli.

Møter og utflukter:

- 9. februar Årsmøte med valg, Jens Barthold Andersen fortalte om Unionsopp
løsningen i 1905.
- 9. mars Lars Aker fortalte om sin gode venn Erling Johansen.
- 3. mai Utflykt til Råde Bygdetun.
- 22. mai Ødegårdsstevnet med Rune Andersen som foredragsholder.
- 12. juni Sommertur til Aremark og Marker, med god hjelp av Marit Egeberg
Krog.
- 24. august Høstvandring på Bjølstad.
- 21. september Erik Rønning Johansen fortalte om Stedsnavn og Metallsøking.
- 19. oktober Ola Jonassen, om Antisemittismen og Jødernes historie.
- 30. november Julemøte på Fredrikstad Handelsstand Forening, Eddie Sjøborg for
talte om Denofa, nå en saga blott.

Det har blitt avholdt 7 styremøter.

Kråkerøy Historielag har deltatt på årsmøtet til Østfold Historielag 8. mars i Våler, men kunne dessverre ikke delta på Tillitsmannsmøtet i Idd 26. oktober. Flere av medlemmene har deltatt på Østfold Historielags vandring og kulturminnedag.

Styret har også deltatt i et fellesmøte for historielagene i distriktet 14. mars på Elingård.

Vi har nå leid lokaler til kontor og slektsforskning av Museet på Isegran. Slektsforskergruppa er i full sving hver mandag og har nå fått installert Internet.

Vedlikehold av Ødegårdsstua: Erik Mathisen, Ole Molvik og Jan Johansen, har kittet og malt vinduer, byttet takstein o.s.v.

Kristian Blystad har fått i oppdrag å lage et utkast til Stenhugger minnesmerke, plasseringen blir ved det nye hotellet på Lykkeberg.

Kråkerøy Historielag har kjøpt årganger av Runar og Wiwar og gitt til Kråkerøy Ungdomsskole.

Kråkerøy Historielag har hatt et aktivt år med mange gode foredragsholdere og godt fremmøte av medlemmer og interesserte. Kråkerøy Historielag har for tiden 175 medlemmer. Styret vil takke medlemmene for stor interesse og oppslutning på møtene til Kråkerøy Historielag.

For Styret i Kråkerøy Historielag

Rakkestad Historielag

Styret har bestått av: Erik Kultorp, formann, Steinar Erthe nestformann, Reidar Gundelsby kasserer, Jorun Bjørling, sekretær, Torill Heen, Per Arne Johansson og Gerd Rud styremedlemmer

Rakkestad Historielag består i tillegg av seks selvstendige komiteer;
Antall medlemmer 2005: 163, en økning på 18 medlemmer.

Styrets arbeid

Det har i 2005 blitt holdt 8 styremøter. Foruten arbeidet med forskjellige henvendelser utenfra, har styret arbeidet med planlegging og tilrettelegging av medlemsmøter, grillfest og «Bli kjent tur». Historielaget er ellers blitt representert etter ønsker og behov. Dette året arrangerte vi loddsalg til inntekt for det historiske spillet «Slaget på Gjulem» Dette spillet handlet om bondehæren i Rakkestad som i 1566 jaget svenskene ut av bygda med Presten Østen Baardsen i spissen.

På Østfold Historielags årsmøte, som 8. mars 2005 ble holdt i Våler, møtte Reidar Gundelsby, Lars Kåen og Eva Bjørnstad opp for Rakkestad Historielag. Erik Kultorp møtte som medlem av Østfold Historielag.

Styret har i 2005 gått til innkjøp av eget videokamera. Dette er for å spare penger til utgifter ved filming av intervjuer osv. Videokameraet er blitt sponset av Rakkestad og Degernes Brannkasse. Ansvar for kamera og filming og oppbevaring, er blitt tildelt: Ragnar Kristiansen, Terje Lillerud og Jorun Bjørling.

Bli kjent – turen gikk i år til skogene i Østre Rakkestad. 84 personer i 2 busser dro til Budalen, Klossemølla, Pina, Slora, Korperudmoen, Ekelia og Orestupet. Guider var Sten Finnestad og Odd Reidar Prangerød. En vellykket tur til tross for regn.

9. juni var det tid for den årlige grillfesten. Ca. 100 personer koste seg med grillmat til trekkspillmusikk av Aslaug Kristiansen og Alvar Dahl.

Medlemsmøter

Det har vært en fin økning i 2005 av medlemmer og andre som kommer til medlemsmøtene våre.

Vi har avholdt 7 medlemsmøter i 2005. På årsmøtet 24. februar, ble 6 års regelen

for styremedlemmer å sitte i styret, fjernet. Oppdatering av regler er skrevet inn i protokoll nr. 3. 36 personer var til stede på årsmøtet.

43 mennesker kom på medlemsmøte 17. mars. Jan Erik Sundby holdt foredraget «Fra Adel til odel». Formann Erik Kultorp la fram ideen om undervisning på data for de som ønsker det, men her har det vært liten respons.

21 april var det medlemsmøte med 36 fremmøtte. Kveldens foreleser; Torbjørn Greipsland, foreleste om «Fra slaveliv til ferieparadis». Nordmenns utvandring til Hawaii. Formann opplyst om Grotten og at lokale vil være åpent for besøk et par timer før medlemsmøtene begynner. 25. august ble det invitert til en sentrumsvandring igjen. Selve vandringen ble avlyst på grunn av regn, men de 42 personene som kom, fikk vist bilder fra Rakkestad supplert av historie og morsomme historier av Oddvar Olsen.

Septembermøtet den 20. ble ubetinget suksess. Da vist den første delen av filmen «Den gamle Budalsveien» for hele 97 personer. Petter Larsson som hadde stått bak filmen og redigeringen, kan vel si seg strålende fornøyd med denne interessen.

25. oktober var Oskar Fjeld kveldens foreleser. Den nesten 94 år gamle mannen fortalte litt om sitt spennende liv og avsluttet med romersk historie. Her var det 42 personer til stede.

Julemøtet hadde vi 1. desember i år og 40 personer koste seg med nydelig risgrøt, kake og kaffe. Ann Kristin Holm viste bilder hun har tatt gjennom året. Man kunne kose seg med en fin utstilling av gamle barneklær som var utstilt av Serken og Broka. Budstikken ble presentert som sedvanlig. Et koselig møte som avslutning for historielaget 2005.

Rygge Historielag

Styret har hatt følgende sammensetning

Formann: Knut Funderud, sekretær: Per Vold, kasserer: Kari Horntvedt, styremedlemmer: Yngve Hustoft og Else Mehren Olsen, varamedlem: Laila Holmsen.

Rygge Historielag hadde ved årsskiftet 154 betalende medlemmer. Det er 7 medlemmer flere enn ved forrige årsskifte. Styret har avholdt 9 styremøter og behandlet 37 saker. RHL har mottatt en del saker fra Rygge kommune til gjennomgang, og står på kommunens liste som høringsinstans i reguleringssaker. Her kan nevnes reguleringsplan for Rørvik, Larkollen. Historielaget var også representert i kommunens byggeskikkkomité.

Aktiviteter og arrangementer

17. mai: Historielaget hadde ansvaret for å skaffe taler til markeringen ved Valentin Sibberns grav. I år var det Helge Aker som påtok seg oppgaven.

Ryggiof 3: Ryggiof 2 har vært til salgs på Halmstad bok og papir, Rygge Museum og begge Interbokforretningene i Moss. Opplaget var på 500. Boka er utsolgt.

Ryggiof 4: Ryggiof 4 kom fra trykkeriet i 500 eksemplarer i oktober 2005, og er lagt ut for salg i ovennevnte utsalgssteder, i Sparebank 1 sine lokaler og i Rygge Bibliotek. Prisen er kr 120,-

Media: Samtlige medlemsmøter har vært avertert i lokalpressen

Internett: Det ligger informasjon om historielaget på vår webside. www.rygge-historielag.no Den har vært godt besøkt.

Aktiviteter på Hadeland: Styremøtene er avholdt i historielagets lokale på Hadeland, på Rygge Museum og hjemme hos lederen. Årsmøtet ble holdt i peisestua på Hadeland.

Metallsøker: RHL har gått til innkjøp av metallsøker. Lånes ut gratis til medlemmer.

Tirsdag 08.02.05: Kl. 19.00. Årsmøte, peisestua på Hadeland. Etter det formelle programmet: Foredrag av Erik Rønning Johansen, Råde Historielag, som fortalte om sitt arbeid med metallsøker.

Tirsdag 15.03.05: Kl. 19.00. Rygge Museum: Ketil Johansen fortalte og viste lysbilder fra gamle gårdsmalerier i Rygge, blant annet maleriene som var utstilt julen 2004.

Tirsdag 19.04.05: Kl. 19.00. Rygge Museum: Foredrag av Magne Berggren om begivenhetene i Rygge og Moss fram mot høsten 1905, i forbindelse med unionsoppløsningen.

Søndag 22.05.05: Vandring til bygdeborg ved Engane. Guiding og foredrag ved Else Mehren Olsen.

Tirsdag 30.08.05: Kl. 19.00. Sted: Festestranda. Demonstrasjon av Historielagets nyinnkjøpte metallsøker, ved Erik Rønning Johansen fra Råde Historielag.

Søndag 11.09.05: Kl. 12.00 – 15.00. Kulturminnedagen. Sted: Rygge Museum. Arrangement sammen med Rygge Museum, Rygge Bondelag og Rygge Bygdekvinnelag. Tema: «Forandringens hundreår 1905-2005. – Fra slegge til mus.»

Tirsdag 04.10.05: Kl. 18.00. (NB!) Sted: Oakhill. Besøk hos Toppen Beck og Håkon Langballe.

Mandag 14.11.05: Kl. 19.30. Rygge Bibliotek, Skumringstime, i samarbeid med Bibliotekets venner og Foreningen Norden. Emne: «På reise i Norden. Opplegg fra Selma Lagerlöfs «Nils Holgersons vidunderlige reise».

Tirsdag 06.12.05: Kl. 19.00. Sted: Gården Urstad østre. Julemøte med julegrøt, i gårdsmuseet til Leif Einar Urstad.

Knut Funderud/leder – Per Vold/sekretær

Tune Historielag

(Utdrag)

Her er et utdrag av årsberetningen for året 2005. Arbeidsåret har vært godt med store og små utfordringer. Det er holdt 8 styremøter i løpet av året, og kontakten ellers mellom styremedlemmene har fungert bra.

Det er holdt 3 vanlige medlemsmøter og i tillegg kommer årsmøtet. Vi har arrangert 4 kveldsturer og en meget vellykket søndagstur med buss til Indre Østfold. Laget har ved årsskiftet 219 medlemmer med tillegg av 57 ektefeller/samboere.

Økonomien kan ingen klage på, og det takker vi alle som har deltatt i dugnadsarbeid for.

TuneRuners annonser gjør at vi kan gi ut bladet. TuneRuner har som vanlig kommet ut med to nummer i år, og vi kan glede oss over at bladet har fått meget god kritikk i Sarpborg Arbeiderblad.

Østfold Historielags årsmøte 8/3. ble arrangert av Våler og Svinndal Historielag i Våler Herredshus. Tilstede fra vårt lag var Eva Bjerke, Aslaug og Svein Barfelt. Ved tillitsmannsmøtet 26/10. var Bjørg Haugli, Aslaug og Svein Barfelt tilstede på Prestebakke, hvor Idd og Enningdalen Historielag stod for arrangementet.

Aslaug Barfelt har også i år hatt vervet som nestformann i Østfold Historielag. Vårt medlem Lillian Th. Dybedahl har vært medlem av Kilderegistreringskomiteen og Bokkomiteen samme sted.

Grensetreff på Ørje

Lørdag den 25. mars 2006 kl. 11.00 arrangeres Ættehistoriekomiteens vår-møte i form av et grensetreff i Marker rådhus på Ørje.

Värmlands Släktsforskarforening er spesielt innbudt og tar med blant annet databasene med «Sveriges befolkning 1890, 1970 og 1980», samt «Döde i Sverige 1947-2003».

Per-Øivind Sandberg holder foredraget «Kilde til personalhistorisk forskning for svensk-norske grenseboere». Han er statsarkivar ved Statsarkivet i Hamar, og har sammen med Nils Johan Stoa forfattet slektsforskningshåndboken «Våre røtter». Sandberg er født og oppvokst Mysen, har skrevet flere bøker, og mange i grensebygda vil huske ham som forfatter av Marker sparebanks jubileumsbok i 2001.

Entre kr 50,- vi serverer kaffe og påsmurte rundstykker.

Aslaug og Svein Barfelt var til stede på kirkegårdsseminaret i Idd kirke 17/4., som ble arrangert av Fortidsminneforeningen i Østfold var interessant og lærerikt. Vår leder var invitert til Sarpsborg Historielags 10 års jubileum 17/10.

Styret har gjennom hele året stilt seg til disposisjon for kommunens avd. for kart og geodata. Vi har hatt flere store oppdrag når det gjelder navnetting i kommunen.

Våre komiteer for Husmannsplasser, Stedsnavn, Slektsgransking og Foto er fortsatt i god drift – likeså komiteen for «Forretninger i Tune». Her arbeider Odd Haugli trofast med videre bearbeiding av tekst og bilder.

Tilsynsutvalget for Tune bygdemuseum som består av Svein Barfelt, Bjørg Haugli og Aslaug Barfelt har påtatt seg oppgaven med å sørge for at den store donasjonen på kr 300 000,- som er gitt, blir benyttet på riktig måte. Vi er selvfølgelig stolte over å kunne være med å sette Grålumstua i bedre stand.

Åtte medlemmer fra laget er nå i sving med å registrere og merke alle gjenstandene i Grålumstua.

En fast stamme av medlemmer har også i 2005 stått for rengjøring og guiding samme sted. Ellers har Thore Berg og Tore Sverresen gjort seg ferdig med opparbeidelsen av stien på Sætre i Øvre Tune.

Vi har som vanlig deltatt i Kulturminnedagen på Borgarsyssel Museum.

Våler og Svinndal historielag

(Forkortet utgave)

Laget har pr. 31.12.2005, 85 medlemmer og 45 familie-medlemmer, totalt 130 medlemmer, en økning på 5 medlemmer.

Styret har i år bestått av:

Leder Einar J. Pedersen, nestleder Leif Pettersen, sekretærer Hilde Unum og Jon Solberg, kasserer Hans Magnussen, varamedlemmer Anne Marie Frøland og Liv Kaabbel.

Laget har følgende komiteer: Bygdebok-komite, Bok-komite, Husmannsplass-komite, Museums-komite, Gravminne-komite, Fest-komite og Tur-komite.

Lagets virksomhet:

Det er avholdt 7 styremøter, 4 medlemsmøter i tillegg til årsmøtet. Laget har også stått om teknisk arrangør av Østfold Historielags årsmøte, som ble holdt på Herredshuset i Våler.

På styremøtene er det behandlet 22 saker. Spesielt må nevnes forespørsel fra kulturkontoret om samarbeide ved arrangement av byggedagen, hva med Våler Hesteavlslag og pengestøtte til Husmannsplass-prosjektet.

Årsmøtet i februar omhandlet vanlige årsmøte-saker i henhold til vedtaktene. Leder og bygde-bokforfatter Einar J. Pedersen kåserte om «Hvordan lese bygdebo-

ka». Bygdebøkene våre er gårds-historie, det vil si at gården står i sentrum, samtidig som den omhandler slekts-historie.

På Østfold Historielags årsmøte, ønsket vår leder Einar J. Pedersen alle delegatene velkommen til Våler, og fortalte litt om Våler Kommune og om Historielaget, og overlot så ordet til leder av Østfold Historielag, Marit Egeberg Krog.

På medlemsmøtet i mars kåserte Helge Holter. Holter som er fra Hølen, viste lysbilder og fortalte om Hølen's historie, blant annet at Hølen var et skatteparadis med bare 3 % skatteøre.

På byggedagen i juni samarbeidet kulturkontoret og historielaget om arrangementet, hvor historielaget også hadde sine egne stands, med åpent museum på låven, skolestue, kjone og en del gamle gjenstander inne i hovedbygningen på Bergtunet.

På medlemsmøtet i september markerte lagets husmannsplass-prosjekt merking av plassen «Holtet» på Helgedal, som et ledd i Svinndaluka.

På medlemsmøtet i oktober var kveldens kåsør, vårt eget medlem Ivar J. Hauge. Han fortalte om Unions-oppløsningen i 1905 i Norge, og noe av det som skjedde i Våler.

Ved julegrantenninga på Bergtunet, 2. søndag i advent, var historielaget tilstede med utstilling og historisk boksalg.

Julemøtet var på Herredshuset, hvor 30 medlemmer kunne oppleve litt gammel-dags stemning, med gang rundt et velpyntet tre med stearinlys, og vårt eget medlem, Lise Haugen Larsen leste en morsom julefortelling, og årets nye årbok ble lagt frem for salg.

Representasjoner

Historielaget har også i år vært med i Nærmiljøutvalget, og hadde representanter på årsmøtet i Østfold Historielag.

Komite-møter/arbeide

Lagets komiteer har også vært i aktivt arbeide i år. Bygdebok-komiteen med innhenting av stoff og korrekturlesning av bygdebok nr. 2 for Våler. Bok-komiteen med stoff og utgivelse av Årbok 2005, Gravminne-komiteen har rettet opp en del skeive støtter og Husmannsplass-komiteen med merking/skilting av i alt 24 plasser. Dette er noe av komite-arbeidet som er utført i 2005.

Generelt

Når det gjelder salget av våre årbøker, vil laget rette en stor takk til Sparebank 1 Våler og Svinndal, Bygdesentralen og Grethes Gårdsbutikk i Svinndal, Spar Svinndal, Spar Folkestad, Spar Sperrebotn, Sparebank 1 Moss, Halmstad Bok og Papir i Rygge og Råde Bok & Foto A/S i Råde.

For styret
Hans Magnussen

Nye medlemmer

(01.11.2005 – 15.02.2006)

ASKIM HISTORIELAG

Torill Bergene, Sørliå 4, 1807 K ASKIM, Eli Kristiansen, Frosterudvn. 69B, 1832 ASKIM, Line Marthinsen, Bakkegt. 85, 1807 ASKIM, Irene Nygård, Alvheim, Salhussvingen 12, 5107 SALHUS

BERG, ROKKE OG ASAK HISTORIELAG

Arnfred Antonsen, Prestegårdsvn. 30, 1791 TISTEDAL, Eva og Ivar Haasted Johannessen, Gimlevn. 13 j, 1776 HALDEN, Sissel Lund, Solvang, 1763 HALDEN, Per Christian Solberg, Berg Prestegård, 1760 HALDEN, Normann Sundberg, 1794 SPONVIKA, Gerd Syverstad, Rokke, 1763 HALDEN, Aslaug Unneberg, Unneberg, 1787 HALDEN

BORGE OG TORSNES HISTORIELAG

Jorun Christiansen, Moltebergveien 123, 1659 TORP, Solbjørg Klemsdal, Gamle Bygdevei 176, 1284 OSLO, Odd F. 04 Lindberg, Postboks 5, 1636 GAMLE FREDRIKSTAD, Cotty Stenby, Voldgt. 3, 1632 GAMLE FREDRIKSTAD

FREDRIKSTAD HISTORIELAG

Knut-Ivar Schjelderup, Heibergsgt. 47, 1631 FREDRIKSTAD, Jorun Standal, Rødsåsen 29, 1621 GRESSVIK

IDD OG ENNINGDALEN HISTORIELAG

Ragnhild Andersen, Niels Stubsgt. 6, 1776 HALDEN, Dagrun og Klaus Bråtene, Rødsberg plass 3, 1771 HALDEN, Gerd og Kristian Fagerhøy, Box 256, 1752 HALDEN, Cecilie Gagnebin-Bang, Hallerød gård, 1796 KORNSJØ, Bjørn Gimming, Gimming, Idd, 1793 TISTEDAL, Gunvor Olsen Hauglund, Båstadlundveien 73 B, 1781 HALDEN, Åsmund Hov, Iddeveien 960, 1765 HALDEN, Lisbeth og Terje Johansen, Grimsrødhøgda 65 B, 1786 HALDEN, Lisbeth Langvik, Ingerlia, 1788 BERG I ØSTFOLD, Sonja og Thorstein Lundestad, Kongleveien 5, 1793 TISTEDAL, Jon Harald Nygaard, Brigadeveien 16 B, 1769 HALDEN, Øvind Olsen, Øbergveien 61, 1793 TISTEDAL, Anita og Helge Warberg, Bybakken 56, 1794 SPONVIKEN

KRÅKERØY HISTORIELAG

Britt og Arne Strøm, Bauv. 2, 1673 KRÅKERØY

MARKER HISTORIELAG

Berit Krogstad, Buer, 1870 ØRJE, Johan Wikeby, Braarudv. 31, 1870 ØRJE

MOSS ÆTTEHISTORIELAG

Turid Nørving, Elgveien 34, 1534 K MOSS

RYGGE HISTORIELAG

Bjørn Onstad, Klosterveien 4 B, 1570 DILLING, Reidun Huseby, Parkveien 41 B, 1580 RYGGE, Bjørn Huseby, Parkveien 41 B, 1580 RYGGE

SKJEBERG HISTORIELAG

Herman Hofgaard, Brusemyrtoppen 46 G, 1739 BORGENHAUGEN, Kay Liholt, Rokkeveien 51, 1743 KLAVESTADHAUGEN, Øystein Angell Røtvold, Gamle Kvastebyvn. 34, 1747 SKJEBERG

TUNE HISTORIELAG

Asbjørn Lundgård, Strandpromenaden 83 E, 1516 MOSS, Gunnar Sogn, Frøyasgt. 6, 0273 OSLO, Kari-Anne Sole, Nordstrandvn. 17, 1170 OSLO, Else Solgaard, Råkilvn. 60, 1710 SARPSBORG, Reidar Stang, Berglia 22, 1708 SARPSBORG

VÅLER OG SVINNDAL HISTORIELAG

Emma 25 Holm, Folkestadhøgda 2 B, 1592 VÅLER I ØSTFOLD, Helene og Stein Karlsen, Kaabel, 1592 VÅLER I ØSTFOLD

DIREKTEMEDLEM

Inger Sofie Olberg, Nedre Verksåsen 2 A, 1534 MOSS, Bente Emilie Vinje, Sollivn. 15, 1777 HALDEN

MØTEKALENDER 2006

Eidsberg Historielag/Folkenborg Museum

Slektsgranskergruppa har sine møter den første torsdag i måneden på Folkenborg Museum. Ingen møter i gruppa i juli.

Hobøl Historielag

Tirsdag 21. mars. Etnolog Siri Eriksen, Moss innblikk i norsk byggesikk.

Planlegger tur til Bygdøy i mai.

Alle møte på Hobøl ungdomsskole kl. 19.00.

Marker Historielag

Mandag 27. mars – Medlemsmøte kl. 19. Tema: Setrer, sommerfjøs, utlauver etc. – Marker Bo- og Servicesenter.

Mandag 24. april – Medlemsmøte kl. 19. Tema: Postkort – Marker Bo- og Servicesenter.

Mai/juni Kirkegårdsvandring kl. 18 – Øymark kirkegård.

Torsdag 18. mai kl. 18 – Ut på tur sammen med Øymark Bygdekvinnelag.

Onsdag i juni – ut på tur sammen med Rødenes Bygdekvinnelag.

Juni – kl. 18 – Byvandring i Ørje.

1.-2. juli Slusefestivalen i Ørje.

Rakkestad Historielag

23. mars Medlemsmøte

11. mai «Bli kjent tur»

8. juni Grillfest i Mølleparken

14. september Medlemsmøte.

19. oktober Medlemsmøte

30. november Julemøte.

Sarpsborg Historielag

Følgende faste tidspunkter for slektsforskning, hver tirsdag, femmøte er kl. 18.00.

Spydeberg Historielag

Onsdag 22. mars kl. 19.00, årsmøte på Fjellheim.

Tune Historielag

Torsdag 16. mars kl. 18.00, slektsg.treff, Tingstad.

Torsdag 6. april kl. 18.00, slektsg.treff, Tingstad

Onsdag 19. april kl. 18.00, medlemsmøte, Lande Bo og Serv.senter.

Merk endret dag for medlemsmøtet.

Torsdag 20. april kl. 18.00, slektsg.treff, Tingstad

Onsdag 10. mai kl. 17.30, kveldstur

Torsdag 11. mai kl. 18.00, slektsg.treff, Tingstad

Torsdag 1. juni kl. 18.00, slektsg.treff, Tingstad.

Onsdag 7. juni kl. 17.30, kveldstur.

Alle turer starter fra øvre parkeringsplass, Tune rådhus dersom ikke annet er opplyst – husk ettermiddagskaffen.

Husk: Til medlemsmøtene tar vi med kopp og asjett.

Østfold Historielag

Lørdag 18. mars Årsmøte i Moss.

Lørdag 25. mars Ættehistoriekomiteen møte Ørje kl. 11.

Søndag 21. mai Vårvandring Rakkestad kl. 12 – til Sandbekk Mølle og Haugsetra.

Adresse til komiteene

Kilderegistreringskomiteen: Tor Vinje, Posthornet 9, 1519 Moss.

Tlf: 69 27 57 01, mobil: 913 48 066 – tvin@online.no

Oppmerking – og stedsnavnkomiteen: Roy Heyerdahl, Skogveien 12, 1870 Ørje

Tlf: 69 81 12 52, mobil: 926 40 440 – royheyerdahl@marker.kommune.no

Ættehistoriekomiteen: Randi Kristin Krogh, Aasmundrud, 1870 Ørje.

Tlf: 69 81 41 15, mobil: 913 34 336 – randik@halden.net

Kulturminnekomiteen: Erik Rønning Johansen, Ørneveien 5, 1640 RÅDE

Tlf: 69 28 50 19, mobil: 911 38 297 – erik.ronningjohansen@contiga.no

RUNAR/WIWAR – se baksiden

B

NORGE

Returadresse: Østfold Historielag, Kasernegaten 47, 1632 Gamle Fredrikstad

Østfold Historielag

Besøk- og postadresse:
Kasernegaten 47,
1632 Gamle Fredrikstad

Telefon: 69 32 07 60

Fax: 69 32 07 44

Kontortid: Mandag kl. 11.00–16.00

Bankkonto: 7874 05 96704

Østfold Historielag er tilsluttet
Landslaget for lokalhistorie.

Østfold Historielags Meldingsblad:
Redaktør: Kjell Karlsen, Postboks 71,
1804 Spydeberg. Tlf. 69 83 74 45
Mobil: 930 81 466
E-post: kjdkarls@online.no

Formann: Marit Egeberg Krog,
Krog Østre, 1870 Ørje.
Tlf. 69 81 31 47
Mobil: 932 38 990
E-post: mæekrog@yahoo.no
Fax: 69 81 34 44

 Runar utkommer to ganger årlig.
Abonnement kr 100,–.
Stoff til Runar sendes til: Marius Hellerud,
Rugdeveien 8, 1555 Son, tlf. 64 95 90 54
E-post: mariushellerud@yahoo.com

 Wiwar utkommer to ganger årlig.
Abonnement kr 100,–.
Stoff til Wiwar sendes til Finn Aarum, Grøn-
lundvn. 28, 1809 Askim, tlf. 69 88 49 13
E-post: finn-aar@online.no

ØH ER FYLKESLAG FOR 26 LOKALLAG:

Aremark Historielag, Benedikte Bakken, tlf. 69 19 87 17

Askim Historielag, Tor Idland, tlf. 69 88 23 21

Berg, Rokke og Asak Historielag,
Tor Sørbrøden, tlf. 69 19 31 32

Borge og Torsnes Historielag, Jon Petter Dahl, tlf. 69 34 95 62

Eidsberg Historielag, Jorun Garseg, tlf. 69 89 22 15

Foreningen Haldens Minder,
Andreas V. Ebeltoft, tlf. 69 17 50 78

Fredrikstad Historielag,
Gro Hjelle, E-post grokaare@online.no

Hobøl Historielag, Karen H. Brødholt, tlf. 69 92 20 56

Idd og Enningdalen Historielag,
Clas Tore Jacobsen, tlf. 69 19 18 74

Kråkerøy Historielag, Harald Thoresen, tlf. 69 34 42 37

Hvaler Kulturvernforening, Jan Arntzen, tlf. 69 37 71 81

Marker Historielag, Marit Egeberg Krog, tlf. 69 81 31 47

Moss Ættehistorielag, Tor Vinje, tlf. 69 27 57 01

Onsøy Historielag, Ole Martin Ek, tlf. 69 33 41 14

Rakkestad Historielag, Erik Kultorp, tlf. 69 22 20 52

Rygge Historielag, Knut Funderud, tlf. 69 26 68 18

Rømskog Historielag, Inger Johanne Taraldrud, tlf. 69 85 94 82

Råde Historielag, Rutt Winter Strømmes, tlf. 69 28 42 88

Sarpsborg Historielag, Mali Leirfall Gundersen, tlf. 69 15 45 08

Skiptvet Historielag, Marit Christiansen, tlf. 69 80 93 44

Skjeberg Historielag, Kjell Pettersen, tlf. 69 14 96 84

Spydeberg Historielag, Anne-Sofie Hoff, tlf. 69 83 70 13

Trøgstad Historielag, Anne Haakaas, tlf. 69 82 64 22

Tune Historielag, Aslaug Barfelt, tlf. 69 14 16 18

Varteig Historielag, Kjell Lunde, tlf. 69 13 13 03

Våler og Svinndal Historielag, Einar Pedersen,
tlf. 69 28 71 05

Østfold Historielags styre 2006

Formann: Marit Egeberg Krog,
Krog Østre, 1870 Ørje, tlf. 69 81 31 47

Nestformann: Aslaug Barfelt,
Løpervn. 13, 1715 Yven, tlf. 69 14 16 18

Sekretær: Barbro Kvaal,
Huser, 1870 Ørje, tlf. 69 81 36 24

Kasserer: Harald Thoresen,
Femdal 10, 1675 Kråkerøy, tlf. 69 34 42 37

Karen Helene Brødholt,
Brekke, 1825 Tomter, tlf. 69 92 20 56

Erik Kultorp,
Steinsveien 3, 1890 Rakkestad, tlf. 69 22 20 52

Jarle Heed,
Olav V gt. 1, 1767 Halden, mobil 90 94 59 97

1. varamedlem: Johnny Bergersen,
Lillebyveien 7A, 1850 Mysen, tlf. 69 89 12 10

2. varamedlem: Gerd Fagerhøy,
P.B. 256, 1752 Halden, tlf. 69 18 28 89

3. varamedlem: Ragnar Dahl,
Torsøvn 27, 1634 Gamle Fredrikstad, tlf. 69 34 95 94

ISSN: 0806-402X

Trykk: nr1arktrykk, Mysen, tlf. 69 89 83 00